Policy för digital omställning

Fotograf: Kristina Gyld

ENKÖPINGS KOMMUN

Dokumenttyp: Policy
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Ansvarig funktion: Digitaliseringschef
Ersätter: -
Gäller för: Enköpings kommunkoncern
Gäller fr.o.m.: 2026-04-27
Gäller t.o.m.: Tills vidare

Ärendenummer: KS2024/746
Datum: 2026-03-31

Innehåll

1 Inledning 4

2 Definition och begrepp 5

3 Syfte 6

4 Omfattning 7

5 Policy för digital omställning 8

5.1 Sammanhållen digital service 8

5.2 Ledning, styrning och organisation 9

5.3 Digital infrastruktur, arkitektur, säkerhet och robusthet 10

5.4 Informationshantering 10

6 Ansvar och spridning 11

7 Uppföljning 12

8 Relaterade dokument 13

9 Källhänvisning 14

9.1 Europaparlamentet / EU 14

9.2 Regeringskansliet 14

9.3 DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) 15

9.4 SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) 15

1 Inledning

Enköping växer. Det är viktigt att denna tillväxt sker på ett hållbart sätt samtidigt som det är viktigt att alla medborgare har så lika förutsättningar för ett gott liv som möjligt oavsett var de bor i kommunen. När Enköping växer ökar förväntningarna på kommunens service från såväl medborgare, näringsliv, stat och region, vilket leder till ökade kostnader och resursbehov. För att klara denna utmaning behöver Enköpings kommun ställa om sin verksamhet och höja kommunens digitala mognad. Digital omställning hjälper Enköpings kommun att hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda effektiv, hållbar och innovativ välfärd. Verksamhetsförändring är en viktig del av den digital omställningen. Digital omställning kan innebära digitalisering av analog information och kommunikation, vilket kan öka spridning och räckvidd samt möjliggöra automatisering av processer och flöden. Det kan också handla om att utnyttja de möjligheter som digital teknik rymmer för att skapa detaljrika och aktuella lägesbilder för bättre styrning och ledning. En annan potential till verksamhetsförbättring ligger i att möta invånare och näringsliv via digitala kanaler för att skapa väl sammanhållna och ändamålsenliga välfärdstjänster av hög kvalitet. Det handlar även om att värdera vår information, data, och att se till att säkerställa att den är korrekt, användbar, laglig och säker. Detta är särskilt viktigt då vi automatiserar processer, bygger beslutsfattande på data från olika datakällor och använder AI.

2 Definition och begrepp

Automatisering. Teknik som utför uppgifter självständigt för ökad effektivitet och minskat mänskligt ingripande.

AI. Maskiners förmåga att lära, resonera och utföra uppgifter likt mänsklig intelligens.

BI. Datorstödd affärsanalys – program som underlättar informationsinhämtning, analys, spridning av information och kommunikation, allt i syfte att ge underlag för bättre beslut.

Data. Första steget till att få information och kunskap. Det är som tecken som måste förstås för att betyda något. För att kunna använda datan måste vi veta sammanhanget den hör till. För AI är data mycket viktigt, det hjälper AI att lära sig, fatta beslut och göra jobb automatiskt på ett smart sätt.

Digital omställning. Verksamhetsförändring som genomförs med stöd av digital utveckling.

Information. Hjälper till att besvara frågor som vad, vem, var, när, hur många, och så vidare. Information är data som tilldelats mening.

Öppna data. Digitaliserad, offentlig information som vem som helst kan ta del av och använda till valfritt ändamål.

3 Syfte

Policyn anger styrande principer för kommunkoncernens arbete för digital omställning på ett sätt som bidrar till kommunens övergripande mål.

4 Omfattning

Policyn gäller hela kommunkoncernen, både nämnder, förvaltningar, bolag och bolagsstyrelser. Policyn ska verka styrande i planering, budget, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet samt i kommunens samverkan med externa parter. Policyn är inte avsedd att styra alla områden som berörs av digital omställning utan endast de som räknas upp i policyn.

5 Policy för digital omställning

Digital utveckling rymmer en stor potential som en möjliggörare i kommunkoncernens verksamhetsutveckling för att nå de inriktningsmål som anger den huvudsakliga riktningen för kommunens utveckling. För att lyckas krävs en hög förmåga att leda förändringsarbete och stötta medarbetare i förändring kopplad till digital omställning. För att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter fullt ut måste vissa gemensamma principer och grundläggande strukturer finnas. Policy fungerar som bas för kommunkoncernens utvecklingsarbete och ska bidra till att göra digital omställning enklare, mer kostnadseffektiv och till att öka våra förutsättningar att möta välfärdens utmaningar. Enköpings kommuns policy för digital omställning tillämpas med ett kommungemensamt helhetsperspektiv för nämnder, bolag och deras förvaltningar. Policyn omfattar fyra områden:

- Sammanhållen digital service
- Ledning, styrning och organisation
- Digital infrastruktur, arkitektur, säkerhet och robusthet
- Informationshantering

5.1 Sammanhållen digital service

- Tjänster, dialog och samverkan med invånare, näringsliv, föreningar, besökare samt medarbetare ska, när så är lämpligt, i första hand ske digitalt. Det innebär att digitala alternativ ska övervägas i första hand för att utvärdera om det är till nytta för den enskilde.
- Digitala tjänster ska vara lätta att hitta, enkla att använda, enhetliga och följa etiska principer. Behov och livshändelser hos invånare, näringsliv och besökare ska vara fokus.
- Enköpings kommun ska med digitala tjänster bidra till den demokratiska processen, ge god insyn och transparens samt tillgängliggöra information och beslut för medborgarna.
- Enköpings kommun ska aktivt verka för att öka digital inkludering och motverka digitalt utanförskap.
- Enköpings kommun ska, med hänsynstagande till målen om social hållbarhet, särskilt beakta utsatta gruppers behov av digital inkludering.

5.2 Ledning, styrning och organisation

- Digital omställning sker i verksamheten och utgår från verksamhetsbehov, mål och önskade resultat. Den ska bedrivas som en naturlig del i ordinarie verksamhetsplanerings-, budget- och uppföljningsprocesser. Insatser och innovativa lösningar som leder till en ökad nytta ska prioriteras. I Enköping så följer vi upp att vi har uppnått uppsatta effekter efter genomförda förändringar.
- I Enköpings kommun är chefer och ledare centrala för en framgångsrik förändring. Styrning av digital omställning och utveckling ska vara integrerad i kommunens övriga styrning och ledarskap med målet att stärka kompetens, innovationskraft och utveckling av nya lösningar på samhällsutmaningar.
- För att säkerställa synergier ska kommungemensamma lösningar som tar tillvara tidigare gjorda investeringar prioriteras före verksamhetsunika. I första hand ska standardiserade lösningar utvecklade på marknaden väljas men undantag kan givetvis göras om det finns goda skäl.
- Enköpings kommun ska arbeta utifrån kommungemensamma ramverk för en transparent och effektiv utveckling och förvaltning av IT med fokus på nytta i verksamheten.
- Enköpings kommun samordnar IT-verksamhet och personal samt förvaltar kommunens IT-miljö centralt för att stimulera synergier, möjliggöra samverkan och tillvarata redan gjorda investeringar.
- I Enköpings kommun är vi måna om att lära oss av och nyttja vad andra gjort. Att genomföra pilotstudier som redan gjorts hos flera andra aktörer och lösningen fungerar väl ger ofta inget mervärde. Genom att dra erfarenhet från andras pilotstudier så kan vi i stället genomföra ett etappvist införande för att kunna utvärdera, anpassa eller avbryta införandet.

5.3 Digital infrastruktur, arkitektur, säkerhet och robusthet

- Enköpings kommun ska ha en kommungemensam, enhetlig och robust infrastruktur som möjliggör digital omställning och attraktiva tjänster.
- I Enköpings kommun ska all digital utveckling och förvaltning utgå från kommunens ramverk för arkitektur för att uppnå samverkansförmåga på organisatorisk, rättslig, språklig och teknisk nivå.
- Enköpings kommun ska bedriva ett systematiskt arbete för att möta de hot och sårbarheter som följer med samhällets tilltagande digitalisering. Åtgärder ska vidtas för att skapa tillit, kontinuitet och robusthet i alla kommunens verksamheter.
- Enköpings kommun ska bedriva ett strukturerat cybersäkerhetsarbete som genomförs med stöd av etablerade standarder och integreras med verksamhetens befintliga styr-och ledningssystem.

5.4 Informationshantering

- I Enköpings kommun ska den digitala omställningen präglas av ett helhetstänk där hänsyn tas till informationens hela livscykel, från skapande till gallring eller bevarande. En förutsättning för BI och AI-utveckling är att vårda sin information och säkerställa god datakvalitet vilket bland annat innebär att information bör valideras utifrån korrekthet.
- Enköpings kommun ska ha en kommungemensam, etisk, hållbar och enhetlig informationshantering och informationsbehandling där ägande, ansvar och förvaltning/vård av information är fastställt.
- Enköpings kommunen ska alltid sträva efter att återanvända data av god kvalitet där så lagar och förordningar tillåter och på så sätt minska dubbelarbete och öka vår produktivitet.
- Enköpings kommunen ska tillgängliggöra sina informationsresurser för intern och extern användning. Data ska delas i så stor utsträckning som möjligt via standardiserade format bland annat i form av öppna data.
- Enköpings kommuns digitala omställning ska bedrivas i ett större sammanhang där information utbyts mellan många aktörer som aktivt behöver samarbeta och komma överens om hur den information som utbyts ska tolkas, struktureras och hanteras. Sammanhangen som här avses är såväl regionala, nationella som europeiska.

6 Ansvar och spridning

Kommunstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för IT-frågor. Därför leder och samordnar Kommunstyrelsen tillämpningen av policyn för digital omställning. Kommunstyrelsen ansvarar också för att göra omvärldsbevakning och granskning av policyn, syftet är att säkra att policyn fortsatt fyller sin roll som styrverktyg för digital omställning.

Varje nämnd och styrelse ska, i sin verksamhetsplanering, aktivt verka för att digital omställning drivs i linje med policyn.

7 Uppföljning

Kommunstyrelsen följer upp och reviderar policy för digital omställning vid behov.

8 Relaterade dokument

Kommunfullmäktiges långsiktiga plan 2024–2027

Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Enköpings kommun

Hållbarhetspolicy

Policy för inköp och upphandling

Kommunens trygghets och säkerhetspolicy

Kommunikationspolicy

Respektive nämnds informationshanteringsplan

Finanspolicy

Föreskrifter och riktlinjer för hantering av arkiv

9 Källhänvisning

9.1 Europaparlamentet / EU

Europaparlamentet. (2022). NIS2-direktivet: åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela EU. Hämtad från https://digital-strategy.ec.europa.eu/sv/policies/nis2-directive

Europaparlamentet. (2018). Gemensam digital ingång till Europa (SDG-förordningen). Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

Europaparlamentet. (2022). Data Governance Act. Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

Europaparlamentet. (2023). Data Act. Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

Europaparlamentet. (2019). Cyber Security Act. Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

Europaparlamentet. (2024). AI Act. Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

Europaparlamentet. (2024). Interoperable Europe Act. Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

Europaparlamentet. (2024). Cyber Resilience Act. Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

Europaparlamentet. (2024). Critical Entities Resilience Directive. Hämtad från https://eur-lex.europa.eu

9.2 Regeringskansliet

Regeringskansliet. (2025). Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030. Hämtad från https://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringsstrategin-2025-2030/

9.3 DIGG (Myndigheten för digital förvaltning)

DIGG. (2025). Svenskt ramverk för digital samverkan. Hämtad från https://www.digg.se/kunskap-och-stod/svenskt-ramverk-for-digital-samverkan

DIGG. (2025). Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen). Hämtad från https://www.digg.se/analys-och-uppfoljning/lagen-om-tillganglighet-till-digital-offentlig-service-dos-lagen

9.4 SKR (Sveriges Kommuner och Regioner)

SKR. (2025). Leda och styra för digitalisering. Hämtad från https://skr.se/digitaliseringivalfarden/ledaochstyrafordigitalisering.8431.html

SKR. (2025). Sammanhållen digital service. Hämtad från https://skr.se/halsaochsjukvard/utvecklingavverksamhetinomhalsaochsjukvard/nationelldigitalinfrastruktur.8456.html

SKR. (2025). Digital delaktighet. Hämtad från https://skr.se/digitaliseringivalfarden/digitaldelaktighet.8434.html

SKR. (2025). Informationsförvaltning. Hämtad från https://skr.se/digitaliseringivalfarden/informationsforvaltning.8430.html

SKR. (2025). Datadriven utveckling. Hämtad från https://skr.se/digitaliseringivalfarden/datadrivenutveckling.715.html

SKR. (2025). Digital infrastruktur. Hämtad från https://skr.se/digitaliseringivalfarden/digitalinfrastruktur.8347.html